

ΣΕΒ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

*Ομιλία του Προέδρου του ΣΕΒ
κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου*

*στη Γενική Συνέλευση
του Συνδέσμου Βιομηχανιών
Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδος*

Σαββάτο 29 Ιανουαρίου 2005

Volos Palace

Κύριε Υπουργέ,

Τοπικοί άρχοντες,

Κύριες και Κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζω εκ μέρους του ΣΕΒ τη σημερινή σας Συνέλευση και εύχομαι υγεία αλλά και κάθε επιτυχία στις επιχειρηματικές και συλλογικές σας επιδιώξεις.

Η περυσινή σας Συνέλευση διεξήχθη σε μια περίοδο αισιοδοξίας και αυξημένων προσδοκιών, που βασίζονταν στους επερχόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες και την πολιτική αλλαγή. Η νέα κυβέρνηση δημιούργησε την προσδοκία ενός ξεκινήματος που θα έδινε καινούργια δυναμική στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Σήμερα, όμως, ένα χρόνο μετά, το κλίμα στην ελληνική οικονομία έχει υποχωρήσει αισθητά καθώς οι προσδοκίες σε όλους τους τομείς της οικονομίας άρχισαν σταδιακά να αποδυναμώνονται. Σημείο καμπής σ' αυτή την εξέλιξη ήταν χρονικά η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Έτσι, μετά τον Αύγουστο η αισιοδοξία μετετράπη γρήγορα σε σκεπτικισμό ενώ σήμερα οι προβλέψεις των περισσότερων για το μέλλον αναδεικνύουν μια διάχυτη αβεβαιότητα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην εξέλιξη αυτή παίζουν ρόλο κυρίως ψυχολογικοί παράγοντες όπως είναι η ανυπομονησία που δημιουργεί μια περίοδος αυξημένων προσδοκιών. Πέρα όμως από τους ψυχολογικούς παράγοντες υπάρχουν και τα πραγματικά δεδομένα της οικονομίας.

Έτσι, η ανάπτυξη το 2004 εκτιμάται τώρα ότι ήταν χαμηλότερη τόσο απ' αυτήν που είχε αρχικά προβλεφθεί όσο και από εκείνη του 2003, ενώ για το 2005 αναμένεται πιθανή περαιτέρω μείωση των ρυθμών ανάπτυξης. Θέλω βέβαια να τονίσω εδώ ότι οι προβλέψεις για το 2005 είναι πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Τα ερωτήματα όμως παραμένουν: Τι γίνεται από εδώ και πέρα, θα αρκεστούμε σε ρυθμούς γύρω στο 3%; Εάν όχι, πώς θα

επιταχύνουμε την αναπτυξιακή δυναμική που χρειάζεται η κοινωνία μας τα επόμενα χρόνια;

Τα βασίμα αυτά ερωτήματα προκύπτουν από το γεγονός ότι η ταχεία ανάπτυξη των τελευταίων ετών (και του 2004) βασίσθηκε σε παράγοντες όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, η μετανάστευση, η πτώση των επιτοκίων και οι κοινοτικοί πόροι, οι οποίοι θα αποδυναμωθούν στο μέλλον. Πιστεύω ότι τα ερωτήματα αυτά αντανακλούν ένα γενικότερο προβληματισμό, καθώς συνειδητοποιούμε όλοι ότι ολοκληρώνεται πλέον μια φάση ανόδου, η οποία τροφοδοτήθηκε από συγκυριακούς παράγοντες, σε συνδυασμό με την είσοδο της χώρας στη ζώνη του ευρώ, που επέτρεψε τη σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας.

Τώρα βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα και οι όροι του παιχνιδιού αλλάζουν καθημερινά. Βιώνουμε όλοι την ισχυροποίηση του ευρώ στα \$1.30 από \$0.82 τον Σεπτέμβριο του 2000 που επιβαρύνει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής και ελληνικής παραγωγής. Είναι ανάγκη να αναζητήσουμε νέες πηγές ανάπτυξης. Πρέπει να ρίξουμε τα εμπόδια που πνίγουν την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις και να δημιουργήσουμε τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στην ελληνική οικονομία να καλύψει σύντομα τα κενά που δημιουργούνται και να αναπτυχθεί με βάση πιο σταθερούς, μακροχρόνιους όρους.

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που διαμορφώνουν το κλίμα και μπορούν να επιδράσουν θετικά ή αρνητικά, είναι η οικονομική πολιτική της νέας κυβέρνησης. Ο ΣΕΒ, αμέσως μετά τις εκλογές, είχε τονίσει ότι η **νέα μεγάλη επιδίωξη, στην οποία πρέπει να επικεντρωθούν όλες οι προσπάθειες της πολιτείας αλλά και κάθε ελληνικής επιχείρησης, είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.**

Η επιλογή αυτή είναι, πιστεύω, αυτονόητη: η εγχώρια αγορά, στην οποία πολλές ελληνικές επιχειρήσεις δυστυχώς χάνουν μερίδιο -τάση που είναι ήδη εμφανής- δεν αρκεί πλέον για να στηρίξει τους αναγκαίους ρυθμούς ανόδου. Μόνη διέξοδος είναι οι αγορές του εξωτερικού που μπορούν να

αντισταθμίσουν τις εγχώριες απώλειες. Η ικανότητά μας συνεπώς να διεισδύουμε και να αυξάνουμε το μερίδιό μας στις αγορές αυτές είναι το κύριο προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη στο τόπο μας. Δηλαδή η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος.

Σημαντικό ρόλο παίζει μια σαφής πολιτική δέσμευση στην αρχή της θητείας της κυβέρνησης που δημιουργεί τη βεβαιότητα σε ξένους και έλληνες ότι τα επόμενα χρόνια οι συνθήκες θα βελτιώνονται διαρκώς. Με βάση αυτή τη λογική, προτείναμε να ανακηρυχθεί το 2005 ως έτος ανταγωνιστικότητας, πρόταση που αποδέχθηκε ήδη η Κυβέρνηση. Πέραν όμως από τις διακηρύξεις χρειάζονται αρκετές και ιδιαίτερα συντονισμένες δράσεις. Κάποια θετικά βήματα σ' αυτήν την κατεύθυνση είναι: ο νέος αναπτυξιακός νόμος, η βαθμιαία μείωση των φορολογικών συντελεστών και τώρα η πρόταση νόμου για την απλοποίηση των διαδικασιών.

Για τη βελτίωση όμως της ανταγωνιστικότητας χρειάζεται να συνεκτιμώνται όλοι οι παράγοντες που την επηρεάζουν και να σταθμίζονται οι επιμέρους αποφάσεις σε όλους τους τομείς, με βάση τις πιθανές επιπτώσεις τους στην οικονομία. Δυστυχώς δεν αρκούν κάποιες θετικές δράσεις, όταν παράλληλα εφαρμόζονται και πολιτικές που έχουν σοβαρές παρενέργειες στη λειτουργία των επιχειρήσεων και αυξάνουν το κόστος χωρίς να βελτιώνουν την ποιότητα. Όπως ο πρόσφατος νόμος που αναμφισβήτητα είχε σωστές επιδιώξεις και στόχους, αλλά ο τρόπος που επιβάλλει τον διαχωρισμό ΜΜΕ και όλων των οικονομικών συναλλαγών πάνω από €1εκατ. με το δημόσιο, πλήττει την ανταγωνιστικότητα χιλιάδων επιχειρήσεων στη χώρα που δεν έχουν καμία σχέση με τα ΜΜΕ.

Για να προφυλαχθούμε από παρόμοιες νομοθετικές παρεμβάσεις ο ΣΕΒ χρόνια τώρα έχει προτείνει την αξιολόγηση των νομοθετικών πρωτοβουλιών, με κριτήριο τις πιθανές επιπτώσεις τους στην ανταγωνιστικότητα. Επειδή η κυβέρνηση δέκα μήνες στην εξουσία ακόμα δεν υιοθετεί την πρότασή μας αυτή, παρά το γεγονός ότι αυτή δεν έχει ουσιαστικό κόστος ενώ τα πιθανά οφέλη μπορεί να είναι σημαντικά αποφασίσαμε στον ΣΕΒ να αναλάβουμε

συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση. Αναφέρω συγκεκριμένα, δυο απ' αυτές:

α) θα αρχίσουμε να συντάσσουμε πιλοτικές εκθέσεις για τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα από νέα νομοθετήματα, ελπίζοντας ότι η εμπειρία θα βοηθήσει ώστε η κυβέρνηση να προχωρεί στη σύνταξη τέτοιων ή ακόμα καλύτερων εκθέσεων για τις επιπτώσεις από κάθε νομοθέτημα (Impact Assessment) από ανεξάρτητο έγκυρο φορέα στο μέλλον και

β) θα εφαρμόσουμε το μοντέλο μέτρησης του κόστους που συνεπάγονται οι διοικητικές απαιτήσεις του κράτους για τις επιχειρήσεις. Το μοντέλο αυτό θα στηρίζεται στο αντίστοιχο που εφαρμόζει η Ολλανδία.

Σήμερα, που η οικονομική πολιτική της νέας κυβέρνησης έχει πλέον στις γενικές γραμμές της διαμορφωθεί, διαπιστώνουμε αφενός τη βούληση για μια πιο τολμηρή πολιτική με θετικές αποφάσεις σε μεγάλα ζητήματα, όπως το αναπτυξιακό και το φορολογικό. Από την άλλη πλευρά όμως, υπάρχει διστακτικότητα στα μεγάλα ζητήματα της δημοσιονομικής προσαρμογής και του κράτους, ενώ το σύνδρομο του πολιτικού κόστους συνεχίζει να οδηγεί σε αποφάσεις που ενδεχομένως να έχουν σοβαρές αρνητικές παρενέργειες στο μέλλον. Τέτοιες πρακτικές πιστεύουμε ότι πρέπει να αποφεύγονται, γιατί η επιχειρηματική εμπιστοσύνη στην οικονομία χτίζεται δύσκολα, μπορεί όμως να πληγεί πολύ εύκολα.

Ειδικότερα για τα δημοσιονομικά θα υπογραμμίσω ότι η δημοσιονομική απογραφή που πραγματοποιήθηκε απέδειξε με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο αυτό που ο ΣΕΒ δεν είχε πάψει να επισημαίνει τα τελευταία χρόνια: ότι η δημοσιονομική πολιτική δεν έδινε τη δέουσα έμφαση στη μείωση των δαπανών και στηριζόταν αποκλειστικά σχεδόν στην αύξηση των εσόδων για να επιτύχει τον περιορισμό των ελλειμμάτων. Άλλωστε σημερινό δημοσίευμα αναδεικνύει ότι η χώρα μας είχε την μεγαλύτερη αύξηση φόρων και εισφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση την περίοδο 1995-2003. Μια πολιτική, όμως, που στηρίζεται αποκλειστικά στην αύξηση των φορολογικών εσόδων είναι καταδικασμένη να αποτύχει, καθώς όχι μόνο υπόκειται στις διακυμάνσεις της

συγκυρίας αλλά επιτρέπει τη μεγέθυνση του απολύτου ύψους των δαπανών. Οι περισσότερες δαπάνες μονιμοποιούνται, παγιοποιούνται και αποτελούν σταθερή πηγή νέων ελλειμμάτων στο μέλλον.

Γι' αυτό στον ΣΕΒ πιστεύουμε ότι η δημοσιονομική πολιτική του 2005 θα έπρεπε να διαφοροποιηθεί έντονα από εκείνη των προηγούμενων ετών, εγκαινιάζοντας μια πορεία περιορισμού των δημοσίων δαπανών. Υποστηρίζουμε δηλαδή, ότι ο Προϋπολογισμός δεν ανταποκρίνεται με επάρκεια στα προβλήματα που η ίδια η απογραφή ανέδειξε και η δημοσιονομική προσαρμογή θα έπρεπε να στηριχθεί σε ένα μείγμα πολιτικών που θα οδηγούσε σε μεγαλύτερο περιορισμό των δαπανών του δημοσίου.

Σε αντίθεση με τη δημοσιονομική πολιτική, η κυβέρνηση προχώρησε με μεγαλύτερη τόλμη στα θέματα της αναπτυξιακής πολιτικής όπως αυτή εκφράσθηκε με το νέο νόμο για την ενίσχυση των επενδύσεων, ο οποίος εμφανίζει πολλά καινοτόμα στοιχεία

ία. Το κύριο όμως ζητούμενο για την επιτυχία των σωστών επιδιώξεων του νόμου είναι η αποτελεσματικότητα που θα έχει ο νέος νόμος στην πράξη. Κι' αυτό δεν εξαρτάται μόνο από τις επιλογές του ίδιου του νόμου αλλά από μια σειρά άλλους, εξωγενείς, παράγοντες. Άλλωστε, όπως έχει αποδειχθεί στο παρελθόν, κίνητρα και ενισχύσεις δεν αρκούν για να ενδυναμώσουν την επενδυτική δραστηριότητα, όσο γενναιόδωρα και αν είναι. Η επενδυτική απόφαση στηρίζεται στην αναμενόμενη επιστροφή στα ίδια κεφάλαια. Στην αξιολόγηση εξετάζονται πολλοί παράγοντες, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται μεν οι έξωθεν ενισχύσεις και επιδοτήσεις, αλλά επικουρικά και όχι με ιδιαίτερη βαρύτητα. Συχνά ξεχνάμε ότι στην επενδυτική απόφαση συνεκτιμούνται και οι αποτρεπτικοί παράγοντες, οι οποίοι λειτουργούν αρνητικά κυρίως για τις νέες, εγχώριες και ξένες επενδύσεις διότι αυξάνουν τον επενδυτικό κίνδυνο. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, η πολυπλοκότητα του θεσμικού περιβάλλοντος, η αναποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος, η λειτουργία της δικαιοσύνης το σύστημα αδειοδότησεων και η γραφειοκρατία.

Συνεπώς, μια αναπτυξιακή πολιτική για να είναι αποτελεσματική πρέπει να καλύψει το σύνολο των παραγόντων που επηρεάζουν την επενδυτική απόφαση: Να ενισχύσει αφενός τους θετικούς παράγοντες και να συμβάλει στην άρση των εμποδίων.

Το νέο αναπτυξιακό νομοσχέδιο, σε συνδυασμό με τις φορολογικές ελαφρύνσεις οι οποίες θα αρχίσουν να γίνονται ιδιαίτερα αισθητές μετά το 2005, τον περιορισμό των διαδικασιών και την αποτελεσματική αδειοδότηση των επιχειρήσεων, την απελευθέρωση των αγορών και τις άλλες πρωτοβουλίες που θα προωθήσει η κυβέρνηση στα πλαίσια του έτους ανταγωνιστικότητας αναμφισβήτητα διαμορφώνουν ένα πιο ελκυστικό πλαίσιο που πρέπει λογικά να επηρεάζει θετικά τις επενδύσεις.

Ο ΣΕΒ συμβάλει στο μέτρο των δυνάμεών του στη διαμόρφωση μιας συνολικής στρατηγικής για την ανάπτυξη που βασίζεται στην δημιουργία, στην καινοτομία, στην ποιότητα, στην επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Ελπίζουμε ότι θα έχουμε τη δική σας συμπαράσταση, τη συμπαράσταση όλων των επιχειρήσεων μελών μας και των συνδέσμων και κλάδων που εκπροσωπούν.

Κύριοι Πρόεδροι, αγαπητοί Ευριπίδη, Απόστολε και Νίκο,

Η σχέση του ΣΕΒ με τον Σύνδεσμό σας είναι μακρά και η συνεργασία μας γόνιμη. Με την ευκαιρία της παρουσίας μου εδώ, θέλω να επαναλάβω τη σταθερή βούληση του ΣΕΒ να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση και να διευρύνουμε τη συνεργασία μας και την προώθηση των κοινών μας στόχων για την βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος στη χώρα μας και στην περιφέρεια της Θεσσαλίας και της Κεντρικής Ελλάδος.